

ASSOCIACIÓ CEDRE PER A LA PROMOCIÓ SOCIAL

Seu social: Barcelona

Àmbit geogràfic: Local

Forma jurídica: Associació

- 4 persones treballadores
- 48 persones voluntàries
- 166 persones sòcies

Nombre actual de persones ateses

- 76 persones ateses a serveis específics vinculats a l'àmbit de l'execució penal
- 7 persones ateses a serveis a d'altres col·lectius en situació d'exclusió social

www.cedre.cat

Breu història de l'organització

Cedre és una associació sense ànim de lucre, declarada entitat d'utilitat pública, que neix l'estiu del 2000, fruit de les iniciatives promogudes des dels Caputxins de Sarrià en el marc de l'acció solidària i social en el tercer i quart món, i especialment neix fruit del voluntariat d'un grup de joves que visitaven els interns de la presó de La Trinitat. Des d'aleshores, l'entitat pretén canalitzar l'acció social vers els sectors més desprotegits de la nostra societat, especialitzant-se en el món de les presons i la immigració.

CEDRE dona suport a persones amb greus carències personals i manca de recursos per al seu desenvolupament dins la societat i a la vegada, promou i dinamitza la inclusió social a Sarrià i a Barcelona. La tasca de l'Associació CEDRE es concreta en:

- Visitar interns del Centre penitenciari de Joves (Respiradins) i acompanyar-los en jornades lúdiques i esportives mensualment (Respirafons).
- Acol·lir i acompanyar en l'itinerari d'inserció persones procedents de centres penitenciaris o en situació de risc, sense llar. La Caseta.
- Acompanyar a un grup de dones del Centre penitenciari de Wad Ras a realitzar un voluntariat i generar un espai d'intercanvi i després es realitza una de caràcter lúdica i cultural (Respiradona).
- Sensibilització social a través de xerrades.

Missió

L'entitat canalitza l'acció social vers els joves amb més risc d'exclusió social, els joves de les presons i majoritàriament immigrants. Cedre dona suport a persones amb greus carències personals i manca de recursos per al seu desenvolupament dins de la societat i a la vegada, promou i dinamitza la inclusió social d'aquests nois a Barcelona.

Cedre, a través dels tres projectes que actualment té en funcionament, el recurs socio-educatiu La Caseta, Respirafons i Respiradins pretén:

- La socialització del jove: a través d'un contacte assidu, proper, amable i natural amb altres joves i també amb adults.
- La dignificació del jove: ajudant-lo a descobrir i a valorar les seves capacitats, a assumir les seves limitacions; estimulant-li l'autoestima; assenyalant-li clarament els límits; acollint-lo i tractant-lo amb respecte; ajudant-lo a raonar i a dialogar; escoltant-lo i dedicant-li temps; donant-li confiança.

- La promoció del jove: animant-lo a millorar la seva formació i la seva qualificació humana.

Descripció de l'activitat

Actualment, Cedre té quatre programes en funcionament que són:

- La Caseta (recurs d'acollida de sis places per a joves en risc d'exclusió social): és un habitatge que està en funcionament tot l'any ininterrompudament. Dins de la Caseta tenim dos programes en desenvolupament: 4 places que estan destinades a l'acollida de joves procedents de centres penitenciaris que es troben complint condemna, i les altres 2 places estan destinades a l'acollida de joves sense llar, que ens venen derivats per entitats socials (Càrites, Putxet i Casal d'Infants del Raval).
- Respirafons: activitat quinzenal (dissabtes) en què, un grup de persones voluntàries recullen a un màxim de sis joves interns del C.P de Joves i passen el dia junts. Es fan sortides a la platja o a la muntanya que inclou una part d'exercici i una part lúdica.
- Respiradins: activitat desenvolupada per un grup de persones voluntàries que realitzen dinàmiques grupals dins del centre penitenciar de Joves. Es fa setmanal els diumenges.
- Respiradona: dues persones voluntàries de Cedre (dimecres quinzenal), recullen a tres internes de Wad Ras, van al Banc d'Aliments de Barcelona, realitzen voluntariat i a la tarda fan oci per Barcelona.

DESCRIPCIÓ DE LA INICIATIVA PROPOSADA

RESPIRAFONS

Breu descripció

Aquest projecte es va iniciar el 2011, i segueix realitzant-se any rere any. Un dissabte de cada mes o cada tres setmanes, es fa una excursió amb un grup d'entre 5 i 6 interns i 3 voluntaris. Els destins han estat diversos, en general muntanya o platja, fàcil i assequible, tot i que també s'han fet sortides urbanes amb visites a museus.

Aquestes sortides han permès als interns gaudir de la natura, fer activitats noves per la majoria, i descobrir rutes i paisatges de Catalunya desconeguts per molts d'ells i d'una gran bellesa paisatgística.

Totes aquestes sortides complementades per àpats que han pogut gaudir del tipus de menjar que els podia agradar: paella, pizzes, carns, peix, brasa, etc.

Actualment, el grup de voluntaris que du a terme aquesta activitat està format per 10 persones voluntàries (5 adults amb edats compreses entre els 50 i els 67 anys i 5 joves amb edats d'entre els 20 i els 40 anys). Aquest nombre de persones voluntàries augmenta normalment durant l'any, i per això, la nostra intenció és poder realitzar més sortides. Els joves porten el pes de l'activitat, i els adults actuen com a moderadors, encara que poden també participar de forma activa, depenent del tipus d'activitat.

Ocasionalment, algun voluntari/ària de Cedre que assisteixen assíduament a l'activitat que es desenvolupa al Centre penitenciar els diumenges a la tarda, també participen d'alguna sortida del programa de "Respirafons".

El grup de persones voluntàries fa reunions trimestrals per comentar les sortides realitzades i planificar-ne de noves.

L'equip de voluntariat de Cedre està format per un responsable i dues persones voluntàries joves. D'aquesta manera es completa la capacitat del vehicle que facilita el Centre, que és de nou places, i també es compleix la relació d'un acompanyant per cada dos interns.

Aportació de valor de la iniciativa

- Rellevància i continuïtat: El projecte es desenvolupa a Catalunya i és una iniciativa de continuïtat (des del 2011).
- Incideix positivament en l'entorn social, ja que es treballa la inclusió del jove sota l'acompanyament responsable de l'organització.
- Novetat de l'aportació: Respirafons és una eina que dona al jove la possibilitat de fer sortides que l'enriqueixen, l'apropen a persones en un ambient distès que ajuda a una futura integració del jove.
- Rigor metodològic: Cada tres mesos l'equip del Cedre es reuneix per decidir les sortides tenint en compte les motivacions que els propis interns esmenten.
- Abast de l'experiència: El col·lectiu destinatari són els interns del centre penitenciar de Joves. Les sortides són autoritzades per part del jutge de tractament i la direcció.
- Potencial de transferència: El projecte és replicable. Cal adaptar les sortides als interns de cada Centre. Donat que Cedre treballa amb joves sempre fem una part de natura i esport per potenciar

Necessitat a la que respon

La necessitat d'aquest projecte radica en el fet que cada vegada és més habitual que els interns, sobretot els estrangers que no poden ser expulsats abans d'obtenir la llibertat definitiva (per la durada de la seva condemna, entre d'altres) ja no se'ls dona l'oportunitat de gaudir de permisos ni tercers graus (entenen que en arribar a la definitiva seran expulsats).

Per tant, aquests joves no tenen cap vincle amb l'exterior més que el voluntariat de presons (ja sigui el que es realitza diumenges a la tarda o el Respirafons). I val a dir que ens agraeixen les sortides i ens ho comuniquen cada vegada que surten.

És bàsic que nois amb condemnes llargues i amb bon comportament, puguin gaudir d'un dia fora del Centre Penitenciari per poder agafar aire i relacionar-se amb persones diferents. Són persones bastant joves que necessiten fer activitats físiques, i conèixer l'entorn. Tanmateix, durant les sortides s'aprofita per promocionar la salut integral dels interns, escoltar-los, creant hàbits saludables i prevenint conductes de risc. Durant els nou anys que hem desenvolupat aquesta activitat no hi ha hagut cap incidència greu durant les sortides.

Aquest any es necessita l'aire i la realització d'activitat física més que mai.

Principals objectius assolits

L'objectiu d'aquesta activitat és promocionar el lleure a l'aire lliure, potenciar l'activitat física i els hàbits saludables de convivència en el marc d'un espai diferent del que és habitual per a ells, aprofitant l'avinentsa per comentar aspectes que interessin als interns sobre la seva pròxima reinserció a la societat.

El nombre d'interns que participen de les sortides al llarg de l'any es considera un indicador dels resultats, i també es valora l'assiduïtat dels interns. Tanmateix, el fet que siguin els mateixos interns qui sol·liciten a la seva junta de tractament poder assistir a les sortides que es realitzen en el Respirafons i l'èxit obtingut fins ara també són un indicador.

La satisfacció per part dels nois assistents a les sortides és evident. Segons ens comenta el cap d'educadors de la presó de Joves, les sortides Respirafons s'han fet famoses dintre del centre i els nois les esperen amb entusiasme.

Principals resultats obtinguts

Els resultats esperats són:

- Afavorir l'estabilitat, autonomia i socialització dels interns.
- Transmetre el valor de gratuïtat.
- Crear nous vincles fora de l'ambient de la presó.
- Inculcar nous valors d'oci saludables gràcies al contacte amb la natura i la cultura.
- Ajudar a desenvolupar noves habilitats per omplir el temps lliure de manera saludable.
- Complementar els programes de rehabilitació i reinserció que es desenvolupen dins del centre penitenciari.
- Esdevenir un reforç positiu de conducta per als interns que tenen bon comportament donat que se'ls permet sortir.
- Esdevenir referent pels nois davant les noves problemàtiques socials que van sorgint.

Per mesurar si s'aconsegueixen els resultats esperats realitzem una valoració quantitativa i es fa palès que en cada sortida participen una mitjana de 6 o 7 interns (que és el nombre màxim).

Tanmateix, el fet que hem desenvolupat l'activitat des de l'any 2011 i que en cap cas hi ha hagut incidències també és un indicador positiu d'avaluació.

La satisfacció expressada pels mateixos interns és un altre indicador d'avaluació.

Abast de l'experiència

Com ja s'ha comentat anteriorment el projecte es realitza a Catalunya i el col·lectiu destinatari d'aquesta iniciativa són els interns del centre penitenciari de Joves, situat actualment a la Roca del Vallès en coordinació amb la direcció del centre penitenciari.

Ja fa 10 anys que vam iniciar aquest programa i anem creixent donat que augmentem les sortides i intentem fer-ne més quantitat que siguin d'un cap de setmana sencer, és a dir, amb pernoctació inclosa.

Persones implicades en l'experiència:**Treballadores: 1****Membres equips directius: 8****Sòcies: 166****Ateses: 33****Voluntàries: 10****Principals factors clau d'èxit**

Es tracta d'un programa que els joves interns agraeixen molt que pugui fer-se i que, saben que si incompleixen o sorgís algun problema (per ex: una fuga d'algun intern) ens retirarien els permisos per seguir fent les sortides. Per tant, el fet que ells estiguin satisfets i desitgin participar del Respirafons, per si sol, és un fet positiu i una clau d'èxit.

Des de l'any 2011 no hem tingut cap incident i el centre penitenciari sempre ha agraït la nostra col·laboració. Tanmateix, fem reunions sovintejades amb els responsables del centre penitenciari que porten el tema de Respirafons i valorem l'activitat per veure què cal millorar.

Dificultats i reptes superats en el desenvolupament de la iniciativa

Sovint ens trobem problemes de caràcter administratiu com, per exemple, que el permís/autorització per fer la sortida no arriba a temps i la sortida no es pot realitzar.

També amb els permisos d'entrada per part de les persones voluntàries al centre penitenciari, a vegades ens hem trobat que la persona que els dissabtes està a l'entrada del centre penitenciari no troba o no sap on són els permisos.

Algunes vegades els nois interns van amb roba i calçat inadequat per al bon funcionament de la sortida.

Elements innovadors que aporta la iniciativa

El fet de realitzar sortides a l'exterior amb els interns és innovador, ja que representa una responsabilitat i un risc que sovint no es vol córrer. Coneixem moltes entitats que realitzen voluntariat dins dels centres penitenciaris, però que surtin a passar un dia, i sovint dos dies, amb un grup de persones voluntàries això no és recurrent. Cal tenir present que no comptem amb cap assalariat durant les sortides.

El projecte posa el benestar de les persones (físic, emocional, mental i material) al centre mitjançant la connexió amb la natura.

Es tracta d'un programa que combina els hàbits saludables com l'esport i el lleure, un àpat en un restaurant assumit per Cedre i el vincle entre persones voluntàries diverses amb interns de diverses procedències i amb diferents inquietuds.

Tanmateix, treballem alineats amb els ODS (Objectius de desenvolupament Sostenible). En aquest sentit, afavorim accions que millorin l'empoderament de les persones mitjançant la creació de models col·lectius que ens ajudin a fer front a les desigualtats.

Factors que permeten la transferència i replicabilitat

El projecte Respirafons és fàcilment replicable, ja que requereix poca infraestructura i poca inversió econòmica (assegurances de les persones voluntàries i els àpats). Es necessita un grup de persones motivades i responsables amb moltes ganes de fer activitats de lleure els dissabtes, unes hores de gestió per tramitar els permisos d'entrada, les sol·licituds de les sortides, un cotxe furgoneta (que en el nostre cas el posa el Centre Penitenciari) i l'acord per part del Centre per la realització de l'activitat.